

ANYKŠČIŲ VAIKŲ LOPŠELIS – DARŽELIS „SPINDULĖLIS“

PATVIRTINTA

Anykščių vaikų lopšelio-darželio „Spindulėlis“
direktoriaus 2015 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. V-7

SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMA

2015-2019 M.

Parengė:

Diana Čereškienė, direktorė;

Irena Juodviršienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui;

Jolanta Kesyliene, logopedė;

Neringa Pavilanskienė, neformaliojo ugdymo mokytoja;

Rima Mickevičienė, vyriausioji slaugytoja;

Aistė Vronevskienė, tėvų atstovė.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Anykščių vaikų lopšelis-darželis „Spindulėlis“ – savivaldybės biudžetinė ikimokyklinio ugdymo mokykla, teikianti ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą.

2. Anykščių vaikų lopšelio-darželio „Spindulėlis“ (toliau Mokykla) sveikatos stiprinimo programa 2015-2019 m. (toliau - Programa) nustato sveikatos stiprinimo ir ugdymo tikslus ir uždavinius, Programos įgyvendinimo prielaidas, būdus ir turinio apimtis Mokykloje 2015-2019 m.

3. Programa siekiama bendromis pedagogų, ugdytinių šeimų ir bendruomenės pastangomis Mokykloje sukurti integruotą visa apimančią sveikatos stiprinimo ir ugdymo sistemą, kuri laiduotų Mokyklos bendruomenės sveikatai palankią fizinę ir psichosocialinę aplinką, stiprintų Mokyklą lankančių vaikų sveikatą, gilintų jų sveikatos žinias ir įgūdžius.

Programa parengta atsižvelgus į Mokyklos strateginį veiklos planą 2015-2019 m. ir Anykščių vaikų lopšelio-darželio „Spindulėlis“ bendruomenės poreikius

4. Programą parengė „Anykščių vaikų lopšelio-darželio „Spindulėlis“ direktoriaus 2014 m. spalio 20 d. Nr. V-33 įsakymu paskirta sveikatos stiprinimo veiklą mokykloje organizuojanti grupė.

5. Programą įgyvendins Mokyklos administracija, pedagogai ir kiti ugdymo procese dalyvaujantys specialistai, nepedagoginiai darbuotojai, ugdytiniai ir jų šeimų nariai.

II. SITUACIJOS ANALIZĖ

2014 metais Mokykla teikė ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugas. Veikė 4 ikimokyklinio ir 2 priešmokyklinio ugdymo grupės. Dirbo 34 darbuotojai: 18 pedagoginių ir 16 aptarnaujančio personalo bei administracijos. Iš 18 pedagoginių darbuotojų 8 įgiję aukštąjį, 10 aukštesnįjį išsilavinimą. Visi pedagogai atestuoti: 4 auklėtojo metodininko, 6 vyr. auklėtojo, 1 mokytojo metodininko, 1 vyr. logopedo, 1 vyr. muzikos mokytojo, 2 mokytojo, 1 vyr. mokytojo, 1 mokytojo eksperto. Mokyklos direktorius įgijęs trečiąją vadybinę kvalifikacinę kategoriją.

Mokyklą lanko vaikai nuo vienerių iki šešerių (septynerių) metų. Vaikai ugdomi vadovaujantis ikimokyklinio ugdymo programa, Bendrąja priešmokyklinio ugdymo programa, integruojamos „Gyvenimo įgūdžių ugdymo programa“, „Ankstyvojo ugdymo vadovas“, „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa“.

Mokykloje 5 grupės dirba 10,5 valandos, yra grupė, dirbanti 12 valandų.

Mokykla dirba šiomis sveikatinančiomis kryptimis:

- sveikos aplinkos kūrimas;
- sveikos mitybos pradmenų formavimas;
- fizinio aktyvumo skatinimas;
- asmens higienos įgūdžių ir saugios gyvensenos ugdymas;
- ankstyvoji žalingų įpročių prevencija;
- aplinkosauginių įgūdžių ir įpročių ugdymas.

Mokykloje įgyvendinamos vaikų sveikatos stiprinimo priemonės. Nuolat organizuojama veikla, stiprinanti vaikų fizinę ir psichinę sveikatą, palaikanti gerą vaiko savijautą:

➤ 2 kartus per savaitę organizuojamos **jogos valandėlės**, kurias visiems Mokyklos vaikams veda neformaliojo ugdymo mokytoja, jogos ir vaikų jogos specialistė. Joga padeda išlaikyti natūralų vaikų lankstumą, stiprina nugaros raumenis, moko vaikus geriau pažinti savo kūną, aktyviau gyventi. Jogos valandėlių metu ugdomas fizinis ir emocinis vaikų stiprumas,

ištvermingumas, aktyvumas ir lankstumas, skatinama fizinė veikla ir suteikiama galimybė išmokti susidoroti su stresinėmis situacijomis, pasitelkiant taisyklingą kvėpavimą ir atsipalaidavimą, padeda pasijusti stipresniais, labiau pasitikinčiais savimi;

➤ 2 kartus per savaitę organizuojamos **sveikatos valandėlės**. Jas veda neformaliojo ugdymo mokytoja, įgijusi specialiojo pedagogo ir kineziterapeuto kvalifikaciją. Veiklų metu siekiama, kad vaikai tyrinėtų ir pajustų savo kūno galimybes, siektų saviraiškos judesiu, įsisąmonintų save, lavintų judesius, tobulintų judesių koordinaciją, išmoktų sportinių pratimų ir žaidimų;

➤ 2 kartus per savaitę vaikai **maudosi darželio baseine**. Veiklas baseine organizuoja plaukimo instruktorius, jam talkina Mokyklos vyriausioji slaugytoja. Veiklų metu ugdomas vaikų ištvermingumas, stiprumas, grūdinamas organizmas, vaikai įgyja plaukimo įgūdžių pradmenis;

➤ 2 kartus per savaitę organizuojamos **šokių valandėlės**. Jas organizuoja meninio ugdymo (šokio)mokytoja. Jų metu puoselėjami ne tik meniniai vaikų gebėjimai, bet ir formuojama taisyklinga laikysena, stiprinami nugaros raumenys, ugdomas fizinis aktyvumas, lankstumas;

➤ 1 kartą per savaitę 4 - 5 metų vaikai dalyvauja **IT** (informacinių technologijų) **valandėlėse**. Jų metu vaikai turi galimybę šiuolaikiškai, moderniai, jiems priimtinu ir patraukliu būdu ugdytis sveikatinančias nuostatas;

➤ Mokykloje dirbantys pedagogai rengia ir įgyvendina ilgalaikius ir trumpalaikius vaikų sveikos gyvensenos ugdymo ir sveikatinimo **projektus**, atsižvelgdamos į Mokyklos metinės veiklos plane ir grupių ugdymo metų planuose numatytus tikslus ir uždavinius;

➤ organizuojamos sveikatingumo bei sporto **šventės ir pramogos**, kuriose dažnai dalyvauja visa bendruomenė;

➤ pedagogai nuolat organizuoja vaikų grupių **išvykas** į gamtą, šalia esantį Anykščių šilę, Šventosios pakrantę;

➤ nuo 2011 m. mokyklos bendruomenė dalyvauja respublikiniame projekte „**Sveikatiada**“, kasmet įgyvendina po 4 - 6 šio projekto veiklas; 2015 m. vasario mėn. Mokykla buvo pakviesta tapti šio projekto partneriais ir su Jį įgyvendinančiu Labdaros ir paramos fondu „Maisto bankas“ pasirašė bendradarbiavimo sutartį bei Sveikos mitybos ir fizinio aktyvumo veiklų mokymo įstaigoje deklaraciją;

➤ nuo 2007 m. kasmet parengiame ir įgyvendiname Visuomenės sveikatos rėmimo **specialiosios programos ir sporto projektus**. Jų metu organizuojame sveikatinančias veiklas įtraukdami visą Mokyklos bendruomenę;

➤ nuo 2014 m. pradėjome įgyvendinti **gamtotyrinį projektą** „Auginu pats“, kurio metu vaikai turi galimybę nuo sėklos užsiauginti daržoves, vaistinius ir prieskoninius augalus, o iš užaugusių gėrybių pasigaminti įvairiausių sveikuoliškų patiekalų;

➤gerą patirtimi vaikų sveikatinimo klausimais dalinamės su **socialiniais partneriais** - Anykščių miesto ir rajono ikimokyklinėmis įstaigomis bei mokyklomis, Lietuvos lopšeliais-darželiais „Spindulėlis“. 2014 m. balandžio 11 d. organizavome Anykščių rajono ikimokyklinių ugdymo įstaigų gerosios patirties sklaidos dieną „Vaikų sveikatinimo idėjos ir jų įgyvendinimas ikimokyklinio ugdymo įstaigoje“;

➤Mokykloje didelis dėmesys skiriamas saugios, patrauklios, vaikų fizinį aktyvumą skatinančios **aplinkos** kūrimui, grupių ir kitų edukacinių erdvių turtinimui;

➤Mokykloje veikia **Vaiko gerovės komisija**. Jos veiklos sritys – prevencinio darbo organizavimas ir koordinavimas, švietimo pagalbos teikimas, saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimo koordinavimas, švietimo programų pritaikymas ugdytiniais, turintiems specialiųjų

ugdymosi poreikių, specialiųjų ugdymosi poreikių pirminis įvertinimas, kitos vaiko gerovę užtikrinančios funkcijos;

➤ specialiųjų poreikių vaikai integruojami į bendrąsias grupes. Specialusis ugdymas pagal poreikį ir galimybes taikomas jau nuo ankstyvojo amžiaus. Įstaigą lanko 37 ugdytiniai, turintys su kalbos ir komunikacijos sutrikimais, su jais dirba logopedas. Kartu su Lietuvos lopšeliais – darželiais „Spindulėlis“ įgyvendiname 4 etapų projektą „Specialiųjų poreikių vaikų meninė raiška“;

➤ didelis dėmesys skiriamas tinkamam **vaikų maitinimui**. Mokykla maitinimą organizuoja pagal pačių parengtus ir su apskrities visuomenės sveikatos centru suderintus valgiaraščius, esant reikalui, organizuojamas pritaikytas maitinimas. Maistas gaminamas darželio virtuvėje visiškai prisiimant atsakomybę už jo kokybę. Grupėse visada yra Keletą metų Mokykla dalyvauja programose „Pienas vaikams“ bei „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“, šiais metais naudojami „Maisto banko“ parama Lietuvos ūkininkų užaugintomis daržovėmis;

➤ oru plintančių ligų profilaktikai visose grupėse veikia pasaulyje saugiausi ir efektyviausi sertifikuoti oro sterilizatoriai. Jie pagrįsti oro kaitinimo principu ir išnaikina 99,99 proc. mikroorganizmų (pelėsius, virusus, bakterijas, mikrobus, grybelius, žiedadulkes, dulkių erkes, kvapus ir kitus alergenų);

➤ priešmokyklinio ugdymo grupėse saugoti tylą padeda triukšmo lygio indikatoriai, kurie skirtingomis spalvomis parodo kokio stiprumo garsai tvyro patalpose ir garsiniu signalu įspėja, kai triukšmas pasiekia kritinę ribą.

III. SSGG ANALIZĖ

VEIKLOS SRITYS	STIPRIOSIOS PUSĖS	SILPNOSIOS PUSĖS
1. Sveikatos stiprinimo veiklos valdymo struktūra, politika ir kokybės garantavimas		
1.1. Sudaryta asmenų grupė, organizuojanti sveikatos stiprinimo veiklą mokykloje.	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė sudaryta iš administracijos atstovų, pedagogų, sveikatos priežiūros specialistų, tėvų atstovų, jos pirmininkė - Mokyklos direktorė. Sveikatinimo klausimai įtraukti į Mokyklos strateginį bei metinius veiklos planus. Sveikatos saugojimo ir stiprinimo klausimai svarstomi posėdžių, pasitarimų metu. Informacija apie vaikų sveikatos stiprinimą pateikiama informaciniuose stenduose (lankstinukai, bukletėliai, straipsniai, apklausos ir kt.), Mokyklos internetinėje svetainėje.	Nepakankamai išnaudojamos mokykloje sukurtos informavimo sistema taikant IT galimybes bendravimui su ugdytinių šeimomis vaikų sveikatinimo klausimais. Tobulintini informaciniai stendai ir jų turinys grupėse.
1.2. Numatytas sveikatos stiprinimo procesų ir rezultatų vertinimas.	Sveikatos procesų vertinimas atliekamas vieną kartą metuose. Remiantis vertinimo rezultatais, planuojama ir tobulinama sveikatą stiprinanti veikla.	Trūksta bendruomenės narių aktyvumo atliekant sveikatos procesų vertinimą. Trūksta kokybės sveikatos stiprinimo procesų stebėsenoje.

2. Psichosocialinė aplinka		
2.1. Priemonės, numatančios mokyklos bendruomenės narių gerus tarpusavio santykius.	Organizuojami seminarai pedagogams ir aptarnaujančiam personalui bendravimo, bendradarbiavimo, komandinio darbo, pedagoginės etikos klausimais. Administracija ir grupių personalas didelį dėmesį skiria konstruktyviam bendravimui su tėvais (globėjais), operatyviai reaguoja į iškilusias problemas, jas laiku sprendžia. Daugumos ugdytinių šeimų nariai džiaugiasi Mokyklos psichosocialine aplinka, ugdymo turiniu, santykiais su grupių personalu ir administracija, įgyvendinamomis sveikatinimo priemonėmis.	Neturime psichologo etato.
2.2. Sudarytos galimybės dalyvauti programos vykdyme visiems bendruomenės nariams	Bendruomenės nariai nuolat informuojami apie planuojamas įgyvendinti ir įgyvendintas sveikatinimo priemones. Mokyklos bendruomenės nariams sudarytos galimybės išsakyti savo nuomonę sveikatos stiprinimo, sveikatos ugdymo organizavimo klausimais (posėdžiai, susirinkimai, pasitarimai, pokalbiai, apklausos). Mokykloje skatinamos ir palaikomos pedagogų, vaikų šeimų narių iniciatyvos plėtojant sveikatinimo veiklą. Sveikatos stiprinimo veikloje dalyvauja sveikatos priežiūros specialistas, logopedas, visi neformaliojo ugdymo mokytojai. Ugdytinių šeimoms sudarytos sąlygos dalyvauti sveikatinančiose veiklose.	Dalies ugdytinių šeimų pasyvumas.
2.2 Numatytos emocinės, fizinės prievartos ir vandalizmo mažinimo priemonės	Į ugdymo turinį integruojama „Gyvenimo įgūdžių ugdymo programa“. Pedagogai ugdomosiose veiklose numato atskiras priemones smurto ir prievartos prevencijai. Vykdoma švietėjiška veikla ugdytinių šeimomis. Su vaikais kalbama apie grubaus ir agresyvaus elgesio pasekmes ir jo netoleravimą.	Nepakankamas Mokyklos bendruomenės aktyvumas smurto ir patyčių prevencinės veiklos priemonių įgyvendinime.
3. Fizinė aplinka.		
3.1. Priemonės užtikrinančios mokyklos teritorijos, patalpų priežiūrą	Mokykloje sukurta higienos normos reikalavimus atitinkanti, saugi, į vaikų poreikius ir amžių orientuota aplinka. Teritorija aptverta, gerai prižiūrima, reguliariai valoma, vasarą pjaunama žolė, prižiūrimi gausūs želdiniai. Mokyklos kieme gausu vaikų aktyvų	Vietomis nelygus kiemo gruntas, lietingu oru dalį teritorijoje esančių šaligatvių apsema vanduo.

	judėjimą skatinančių įrenginių, jie įrengti zonomis, techniškai saugūs, tvarkingi, žaidimų erdvės vis pildomos naujais įrenginiais. Grupių žaidimų aikštelės apželdintos, saugios, jose įrengtos pavėsinės, apsaugančios vaikus nuo tiesioginių saulės spindulių, kritulių. Aikštelėse įrengtos saugios smėlio dėžės, jos uždengtos specialia danga. Smėlis keičiamas kasmet. Yra visos HN nustatytos grupių patalpos, jos atitinka saugos ir sveikatos reikalavimus. Visų grupių baldai nauji, funkcionalūs, estetiški, atitinkantys vaikų amžių ir poreikius. Darželyje pagal visus saugos ir higienos reikalavimus įrengtas vandens baseinas. Apšvietimas, šildymas, valymas, vėdinimas atitinka higienos normų reikalavimus. Valymo priemonės ir dezinfektantai laikomi vaikams neprieinamose vietose. Šaligatviai suremontuoti, tvarkingi, žiemą nuolat prižiūrimi. Buitinių atliekų aikštelė tinkamai įrengta ir prižiūrima. Per pastaruosius metus nėra įvykę šiurkščių sveikatos saugos reikalavimų pažeidimų ar nelaimingų atsitikimų.	
3.2. Priemonės skatinančios visų bendruomenės narių fizinį aktyvumą	Vaikams sudarytos sąlygos aktyviam judėjimui: - 2 kartus per savaitę organizuojamos sveikatos valandėlės; - 2 kartus per savaitę organizuojamos jogos valandėlės; - 2 kartus per savaitę vaikai maudosi baseine; - 2 kartus per savaitę organizuojamos šokių valandėlės; - Mokyklos kieme gausu įrenginių, skatinančių vaikų aktyvų judėjimą; - sporto salėje gausu sportinio inventoriaus; - organizuojamos sportinės pramogos ir šventės mokyklos teritorijoje ir artimiausioje gamtinėje aplinkoje; - organizuojamos išvykos į miestą, Anykščių šilę, prie Šventosios upės ir kt.; - rengiami ir įgyvendinami sveikatingumo ir sporto projektai, kuriuose dalyvauja visa mokyklos bendruomenė; - Mokyklos bendruomenės nariai dalyvauja socialinių partnerių organizuojamuose sporto renginiuose.	Trūksta priemonių plokščiapėdystės profilaktikai
3.3 Priemonės sveikos mitybos organizavimui ir geriamojo vandens prieinamumui	Mokykla pati organizuoja vaikų maitinimą vadovaudamasi sveikos mitybos principais. Parengtas 15 dienų valgiaraštis suderintas su visuomenės sveikatos centru ir patvirtintas Mokyklos direktoriaus.	Trūksta dalies šeimų pozityvaus tėvų (globėjų) požiūrio į sveiką mitybą.

užtikrinti	Kiekvienas bendruomenės narys turi galimybę susipažinti su valgiaraščiu (pakabintas matomoje vietoje). Grupėse įrengtos kiekvienam vaikui laisvai pasiekiamos vietos vandeniui atsigerti, vaikai turi individualias stiklinėles. Geriamojo vandens kokybė atitinka reikavimus, tiriama 4 kartus per metus. Mokykloje per pastaruosius metus nebuvo apsinuodijimų maistu bei maisto kilmės užkrečiamųjų ligų atvejų.	
4. Žmogiškieji ir materialieji ištekliai		
4.1. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijos tobulinimo sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais organizavimas	Numatomi ir suderinami individualūs, grupiniai ir bendrieji kvalifikacijos tobulinimo poreikiai sveikatos stiprinimo srityse. Mokykloje sudaromos sąlygos administracijai, specialistams ir pedagogams dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais. Mokykloje dalijamasi gerąja patirtimi, skatinamos pedagogų asmeninės iniciatyvos.	
4.2. Bendruomenės narių pasitelkimas sveikatos ugdymui	Maksimaliai pasitelkiamos specialistų kompetencijos ir gebėjimai sveikatą stiprinančių priemonių organizavimui ir įgyvendinimui. Kasmet rengiami ir įgyvendinami visuomenės sveikatos rėmimo ir sporto veiklos programos projektai, į kurių veiklą įtraukiama visa Mokyklos bendruomenė. Mokykla nuo 2011 m. aktyviai dalyvauja respublikiniame sveikatinimo projekte „Sveikatiada“. Įgyvendinamas ilgalaikis aplinkotyris sveikatinantis projektas „Auginu pats“. Mokykla dalyvauja Europos Sąjungos ir nacionalinio biudžeto lėšomis remiamose programose "Pienas vaikams" ir „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“.	Nepakankamas dalies šeimų aktyvumas įgyvendinant sveikatingumo priemones.
4.3. Metodinės medžiagos kitų sveikatos ugdymui reikalingų priemonių įsigijimo numatymas	Kasmet išsiaiškinamas ugdymo priemonių ir metodinės medžiagos poreikis. Jo įsigijimas aptariamas su pedagogais ir specialistais. Pedagogai ir specialistai supažindinami su metodinės literatūros ir priemonių pasiūla. Numatomos tikslinės lėšos metodinei medžiagai ir priemonėms įsigyti.	
4.4. Mokyklos partnerių įtraukimas	Mokykla bendradarbiauja (bendri projektai, renginiai, susitikimai) su Anykščių miesto ir rajono ikimokyklinėmis įstaigomis, A. Baranauko pagrindine mokykla, su Ignalinos ra-	Nepanaudojamos visos galimybės įtraukti partnerius į sveikatinančių veiklų organizavimą.

	jono savivaldybės visuomenės sveikatos biuru, Anykščių policijos komisariatu, priešgaisrinės apsaugos tarnyba, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Anykščių skyriumi.	
5. Sveikatos ugdymas		
5.1. Sveikatos ugdymas įtrauktas į dalykų ir kitų sveikatos ugdymo sričių teminius planus, pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių programas	Sveikatos ugdymas yra integrali ugdymo turinio dalis. Sveikatinančios veiklos įtraukiamos į grupių ugdomosios veiklos planus, atsižvelgiama į metinio veiklos plano tikslus ir uždavinius bei individualius vaikų sveikatos stiprinimo poreikius.	Kartais ugdymo turinys neatitinka vaikų poreikių ir galimybių.
5.2. Sveikatos ugdymas apima visą bendrąjį lavinimą	Sveikatos ugdymo temos įtraukiamos į metinius veiklos planus, atspindi savaitės veiklose, joms keliamuose tiksluose, uždaviniuose, veiklos planavime. Sveikatos ugdymas vyksta per ugdomąją veiklą, projektinę veiklą, įvairius renginius. Sveikatos ugdymas apima visas vaikų amžiaus grupes, jame dalyvauja visi Mokyklos ugdytiniai.	Tobulintini sveikatos ugdymo planavimas ir jo stebėseną.
5.3. Sveikatos ugdymas apima įvairias sveikatos temas	Ugdymo procese skiriamas dėmesys fizinei, protinei, dvasinei, emocinei sveikatai, jų tarpusavio sąveikai. Ugdymo procese nagrinėjamos įvairios su sveikatinimu susijusios temos (sveika mityba, ir fizinis aktyvumas, tabako, alkoholio ir kitų psichiką veikiančių medžiagų pirminė prevencija, traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija, sveika ir saugi aplinka ir kt.), atsižvelgiama į vaikų amžių, jų poreikius. Ugdymas organizuojamas vadovaujantis ikimokyklinio ugdymo programa, Bendrąja priešmokyklinio ugdymo programa, integruojamos „Gyvenimo įgūdžių ugdymo programa“, „Ankstyvojo ugdymo vadovu“, „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa“.	Epizodiškas tėvų domėjimasis sveikatos ugdymo klausimais.
6. Sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos sklaida ir tęstinumo laidavimas		
6.1. Sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaida mokykloje	Informacija apie sveikatą stiprinančios mokyklos sampratą, sveikatą stiprinančią veiklą ir jos patirtį pateikiama naudojant įvairias komunikacines priemones: Mokyklos	Nepakankamai išnaudotos IT priemonės sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaidai bendruomenėje.

	internetinėje svetainėje, informaciniuose stenduose (rengiami informaciniai lankstinukai, bukletėliai, straipsniai, fotografijomis iliustruoti standai). Su vaikų sveikatos ugdymo turiniu ugdytinių šeimų nariai supažindinami susirinkimuose, kurių metu organizuojami pokalbiai ir diskusijos sveikatos stiprinimo temomis. Jų metu tėvams pristatomos skaidrės, filmuota medžiaga apie sveikatos priemonių įgyvendinimą Mokykloje. Parengtas visas Mokykloje vykdomas sveikatinančias veiklas pristatantis standas „Vaikai darželyje stiprina sveikatą...“	
6.2. Sveikatos stiprinančios mokyklos veiklos patirties pavyzdžių sklaida už mokyklos ribų	Mokykla dalyvauja respublikiniame projekte „Sveikatiada“ – savo patirtį pateikia projekto „Grįžtamojo ryšio anketose“ iliustruotose fotografijomis (jas galima pamatyti „Sveikatiados“ internetinėje svetainėje). Pedagogai dalijasi gerąją patirtimi apie sveikatą stiprinančią veiklą su kolegomis iš kitų Mokyklų. Mokyklos pedagogai inicijuoja gerosios patirties sklaidos dienas rajone, skaito pranešimus, organizuoja atviras veiklas, rengia ir pateikia vaizdinę medžiagą (filmuotą, fotografuotą).	Nepakankamai naudojama žiniasklaida visuomenės informavimui. Neužmegzti ryšiai su sveikatą stiprinančių mokyklų tinkle esančiomis įstaigomis.

GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
Dalyvauti konkursuose, projektinėje veikloje, siekiant pritraukti įvairių fondų lėšas, jas efektyviai panaudoti. Plėsti bendravimą ir bendradarbiavimą su socialiniais partneriais. Aktyvinti komunikacinių priemonių panaudojimą tėvų švietimui. Tobulinti kvalifikaciją, plėtoti įstaigos darbuotojų bendrąsias kompetencijas vaikų sveikatos saugojimo srityje. Tobulinti sveikatos ugdymo proceso stebėseną.	Žemėjantis vaikų sveikatos indeksas

III. PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

TIKSLAS:

Kurti sveikatai palankią fizinę ir psichosocialinę aplinką, stiprinančią bendruomenės narių fizinę, protinę bei dvasinę sveikatą.

UŽDAVINIAI:

- Kurti vaiko poreikius tenkinančią aplinką.
- Formuoti vaikų supratimą apie asmens higienos įgūdžių, aktyvaus judėjimo, sveikos mitybos, žalingų įpročių ir patyčių prevencijos bei aplinkosaugos svarbą sveikatai.
- Tenkinti vaikų specialiuosius ugdymosi poreikius.
- Kaupti metodinę medžiagą, priemonės sveikatą stiprinančiai veiklai organizuoti.
- Didinti bendruomenės narių kompetencijas sveikatos stiprinimo ir saugojimo klausimais.
- Skatinti gerosios patirties sklaidą.

IV. SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMA 2015 – 2019 m.**1-a veiklos sritis. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VALDYMO STRUKTŪRA, POLITIKA IR KOKYBĖS GARANTAVIMAS**

Tikslas – Užtikrinti sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos planavimą ir jos įgyvendinimą.

Uždavinys. Plėtoti sveikatos stiprinimo procesus, tobulinant jų organizavimo ir vertinimo kokybę.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
1.1.	1.1.1. Paskirstyti sveikatos stiprinimo veiklą mokykloje organizuojančios grupės narių atsakomybę už atskiras veiklos sritis.	2015-2019	Direktorius
	1.1.2. Kiekvienoje grupėje įrengti po atskirą informacinį stendą „Sveikatos saugojimas ir stiprinimas“.	2015-2019	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
	1.1.3. Aktyvinti bendruomenės narių dalyvavimą sveikatą stiprinančių priemonių planavime ir aptarime.	2015-2019	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė
1.2.	1.2.1. Sveikatos stiprinimo priemonės įtraukti metinės veiklos planus.	2015-2019	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
1.3.	1.3.1. Reguliariai supažindinti personalą su vaikų sveikatos problemomis, rizikos veiksniais, profilaktinėmis priemonėmis, jas aptarti.	2015-2019	Vyr. slaugytojas
	1.3.2. Parengti sveikatos priežiūros veiklos planą ir įtraukti į metinį įstaigos veiklos planą.	2015-2019	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė
1.4.	1.4.1. Sukurti sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo sistemą.	2015-2019	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė
	1.4.2. Įtraukti kuo daugiau bendruomenės narių į sveikatos stiprinimo veiklos vertinimą.	2015-2019	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė
Laukiamas rezultatas – suaktyvės sveikatos stiprinimą organizuojančios grupės veikla, bendruomenės nariai gaus išsamesnę informaciją, pagerės sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo sistema.			

2 veiklos sritis. PSICHOSOCIALINĖ APLINKA

Tikslas – Kurti pasitikėjimu ir partneryste grįstus bendruomenės narių tarpusavio santykius.

Uždavinys. Skatinti bendravimą ir gerus tarpusavio santykius tarp pedagogų, vaikų ir tėvų.

Ro-diklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
2.1.	2.1.1. Metodinėje taryboje aptarti vaikų adaptaciją, ieškoti priemonių jai palengvinti.	2015-2019	Pedagogai, direktoriaus pavaduotojas ugdymui
	2.1.3. Dalyvauti seminaruose streso, krizių valdymo, bendravimo įgūdžių tobulinimo klausimais.	2015-2019	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
2.2.	2.2.1. Anketinių apklausų, susirinkimų ir individualių pokalbių metu bei išnaudojant IT galimybes tirti tėvų poreikius ir lūkesčius vaikų sveikatinimo klausimais.	2015-2019	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė
	2.2.2. Sudaryti maksimaliai palankias ugdymo sąlygas specialiųjų ugdymosi poreikių vaikams.	2015-2019	Administracija, pedagogai, logopedas
2.3.	2.3.1. Bendrauti ir bendradabiau su Anykščių švietimo pagalbos specialistais: psichologu, spec. pedagogu, logopedu.	2015-2019	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
	2.3.3 Planuoti ir įgyvendinti grubaus ir agresyvaus elgesio prevencines priemones ugdomojoje veikloje.	2015-2019	Pedagogai
	2.3.4. Dalyvauti „Savaitėje be patyčių“, užtikrinti bendruomenės narių aktyvumą.	2015-2019	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pedagogai
Laukiamas rezultatas – Mokykloje bus sukurta teigiama psichosocialinė aplinka, bendruomenės nariai bendradarbiaus siekdami bendrų sveikatos stiprinimo ir saugojimo tikslų, bus tenkinami vaikų, tėvų ir darbuotojų poreikiai ir lūkesčiai.			

3-a veiklos sritis. FIZINĖ APLINKA

Tikslas – Kurti sveiką, higienos reikalavimus atitinkančią Mokyklos aplinką.

Uždavinys. Kurti saugią, estetišką ir funkcionalią Mokyklos aplinką; užtikrinti Mokyklos sveikatinančių procesų veiksmingumą bendruomenės narių sveikatai.

Rodik-lis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
3.1.	3.1.1. Atnaujinti ir naujomis priemonėmis papildyti „Saugaus eismo zoną“	2015-2019	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui,
	3.1.2. Mokyklos kieme sukurti naujas, funkcionalias edukacines erdves.	2015-2019	Direktorius, direktoriaus pavaduotojai ūkiui ir ugdymui
	3.1.3. Nuolat pildyti, atnaujinti grupių	2015-2019	Direktorius, pavaduotojai ūkiui

	edukacines aplinkas šiuolaikiškomis, saugiomis ir estetiškomis ugdymo(si) priemonėmis ir žaislais. 3.1.4. Dalyvauti projektuose ir programose, siekiant pritraukti papildomų lėšų edukacinėms aplinkoms gerinti.	2015-2019	ir ugdymui, pedagogai Direktorius, direktoriaus pavaduotojai ūkiui ir ugdymui
	3.1.5. Užtikrinti tinkamą dienos režimą, atsižvelgiant į vaikų amžių, jų fiziologinius ypatumus. 3.1.6. Išnaudoti visas galimybes vaikams kasdien pabūti gryname ore. 3.1.7. Organizuoti sveikatinančias veiklas išnaudojant gamtinę aplinką „Anykščių šilę ir Šventosios upės pakrantę. (šventės, pramogos, ekskursijos, pasivaikščiojimai ir kt.). 3.1.8. Aktyvinti Mokyklos bendruomenės dalyvavimą respublikiniame projekte „Mes rūšiuojam“	2015-2019 2015-2019 2015-2019 2015-2019	Vyr. slaugytojas, pedagogai Vyr. slaugytojas, pedagogai Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pedagogai Direktorius, direktoriaus pavaduotojai ūkiui ir ugdymui
3.2.	3.2.1. Organizuoti Mokyklos sporto šventes, į organizavimą ir dalyvavimą įtraukti bendruomenę. 3.2.2. Užtikrinti fizinį vaikų aktyvumą pasivaikščiojimų metu. 3.2.3. Sveikatos ir jogos valandėles organizuoti gamtinėje aplinkoje 3.2.4. Inicijuoti įvairias sveikatinimo sritis apimančias sveikatos dienas. 3.2.5. Dalyvauti socialinių partnerių, Anykščių miesto savivaldybės organizuojamuose sportiniuose renginiuose.	2015-2019 2015-2019 2015-2019 2015-2019 2015-2019	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, grupių pedagogai Neformaliojo ugdymo pedagogai Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pedagogai, vyr. slaugytojas Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pedagogai, vyr. slaugytojas
3.3.	3.3.1. Kontroliuoti maisto tiekėjų paslaugų kokybę. 3.3.2. Dalyvauti ES ir valstybės remiamose programose „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“.	2015-2019 2015-2019	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui, vyr. slaugytojas Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, vyr. slaugytojas

	3.3.3. Aktyviai dalyvauti respublikiniame sveikatingumo projekte „Sveikatiada“, jos inicijuojamose priemonėse, susijusiose su sveika mityba.	2015-2019	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pedagogai
	3.3.4. Rengti ir įgyvendinti Visuomenės sveikatos specialiosios programos projektus įtraukiant veiklas propaguojančias sveiką mitybą.	2015-2019	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pedagogai
	3.3.5. Įgyvendinti trumpalaikius, sveiką mitybą propaguojančius projektus.	2015-2019	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pedagogai
Laukiamas rezultatas – bus tobulinama ir puoselėjama Mokyklos aplinka; erdvės aprūpintos moderniomis ugdymo priemonėmis; bus organizuojami aktyvią fizinę veiklą ir sveiką mitybą propaguojančios priemonės, jose dalyvaus Mokyklos bendruomenė.			

4-a veiklos sritis. ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Tikslas – racionaliai naudoti lopšelio-darželio išteklius sveikatos stiprinimui ir ugdymui.

Uždavinys. Telkti Mokyklos bendruomenę sveikatos stiprinimo veiklai, tobulinti jos narių kompetenciją, racionaliai panaudojant turimus materialinius išteklius ir ieškant naujų.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
4.1.	4.1.1 Sudaryti sąlygas administracijai ir pedagoginiam personalui, specialistams dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais.	2015-2019	Direktorius;
	4.1.2. Organizuoti gerosios patirties sveikatinimo klausimais sklaidą.	2015-2019	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pedagogai
4.2.	4.2.1. Maksimaliai išnaudoti specialistų kompetenciją įgyvendinant sveikatos stiprinimo priemones.	2015-2019	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė
	4.2.2. Metiniuose grupių veiklos planuose numatyti priemones prevenciniam darbui bei vaikų sveikatos ugdymui, atitinkančias vaikų amžių, poreikius.	2015-2019	Pedagogai
	4.2.3. Išnaudoti IT priemones tėvų švietimui.	2015-2019	Pedagogai
	4.2.3. Naudojantis informacinėmis priemonėmis (žiniasklaida, parodos, pranešimai internetinėje erdvėje, konferencijos, bendri renginiai ir kt.) pristatyti sveikatinančias veiklas vietos bendruomenei, rajono, miesto, šalies lygiu.	2015-2019	Direktoriaus pavaduotojai ugdymui, pedagogai

4.3.	4.3.1. Kasmet analizuoti sveikatos ugdymo priemonių įgyvendinimą ir jų efektyvumą.	2015-2019	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
	4.3.2. Skatinti IT priemonių naudojimą sveikatinimo procese.	2015-2019	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
4.4.	4.4.1. Aktyvinti ryšius su socialiniais partneriais, ieškoti naujų.	2015-2019	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė
Laukiamas rezultatas – ugdymo(si) erdvės aprūpintos šiuolaikiškomis priemonėmis ir metodine medžiaga, sudarytos tinkamos sąlygos vaikų, tėvų ir darbuotojų sveikatos saugojimo kompetencijoms plėtoti, užtikrinamas sveikos gyvensenos įgūdžių plėtotės tęstinumas.			

5-a veiklos sritis. SVEIKATOS UGDYMAS

Tikslas – Užtikrinti sveikatos ugdymo kokybę.

Uždavinys. Plėtoti sveikatos ugdymo procesus.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
5.1.	5.1.1. Individualizuoti ugdymą pagal vaikų sveikatos stiprinimo poreikius ir patirtį.	Kasmet	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pedagogai
5.2.	5.2.1. Posėdžiuose ir pasitarimuose analizuoti sveikatos ugdymo priemonių, ugdymo metodų atitiktį vaikų amžiui, jų poveikį sveikatos stiprinimui.	2015-2019	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pedagogai
5.3.	5.3.1. Į ugdymo planus įtraukti temas, apimančias įvairias sveikatinančias sritis (mitybos, judėjimo, žalingų įpročių, saugos, lytiškumo, psichinės sveikatos).	Kasmet	Pedagogai
	5.3.2. Pristatyti ir aptarti su ugdytinių šeimomis planuojamas įgyvendinti sveikatinimo priemones.	Nuolat	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė, pedagogai
	5.3.3. Ištirti sveikatinančių veiklų poreikį.	Kasmet	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė
Laukiamas rezultatas – bus įgyvendinamos sveikatinančios priemonės, apimančios visas sveikatos ugdymo sritis; sveikatos ugdymo turinys atitiks vaikų amžių, individualius poreikius ir gebėjimus.			

6-a veiklos sritis. SVEIKATĄ STIPRINANČIOS MOKYKLOS VEIKLOS SKLAIDA IR TĘSTINUMO LAIDAVIMAS

Tikslas – skleisti lopšelio-darželio sveikatos stiprinimo patirtį vietos bedruomenei.

Uždavinys. Skatinti gerosios patirties sklaidą lopšelyje-darželyje ir už jo ribų.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
6.1.	6.1.1. Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančios grupės plane numatyti patirties sklaidos ir tęstinumo priemonės.	2015-2019	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė

	6.1.2. Įstaigos internetinėje svetainėje, grupių stenduose nuolat talpinti informaciją apie sveikatos stiprinimo veiklą.	2015-2019	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė, pedagogai;
	6.1.3. Kaupti sveikatos stiprinimo veiklos pavyzdžius ir juos pateikti visiems prieinamoje vietoje.	2015-2019	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
6.2.	6.2.1. Užmegzti ryšius su kitomis sveikatą stiprinančiomis ikimokyklinėmis įstaigomis.	2015-2019	Direktorius
	6.2.2. Parengti informacinės medžiagos apie sveikatinimo veiklos patirtį, dalintis gerąja darbo patirtimi su kitomis mokyklomis.	2015-2019	Direktorius, Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė
Laukiamas rezultatas – Mokykla bus žinoma kaip sveikatą stiprinanti mokykla; pedagogai domėsis naujovėmis, sistemingai dalyvaus ir skleis sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos gerąją patirtį regiono, šalies renginiuose.			

V. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VERTINIMAS

Sveikatos saugojimo ir stiprinimo veiklos vertinimas bus atliekamas kasmet mokslo metų pabaigoje remiantis nustatytais kriterijais ir metodais. Vertinimą koordinuos direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

VI. LĖŠŲ ŠALTINIAI

Programai įgyvendinti bus panaudotos valstybės (mokinio krepšelio), savivaldybės biudžeto bei specialiosios programos lėšos bei žmogiškieji ištekliai.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1. Apie programos vykdymą bus atsiskaitoma Mokyklos bendruomenei grupių stenduose, posėdžių ir susirinkimų metu, įstaigos internetinėje svetainėje, žiniasklaidoje.
2. Atsižvelgiant į bendruomenės poreikius programa gali būti koreguojama.

PRITARTA

Anykščių vaikų lopšelio-darželio „Spindulėlis”

tarybos 2015 m. vasario 9 d. posėdžio

protoliniu nutarimu (protokolo Nr. V1-1)